

PLANBESKRIVNING

DETALJPLAN FÖR DEL AV Robsam 1:1, panncentral i Malmberget

INNEHÅLL

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG	3
BAKGRUND.....	3
FÖRENLIGHET MED 3, 4 OCH 5 KAP. MILJÖBALKEN.....	5
KAPITEL 3 och 4, MILJÖBALKEN.....	5
KAPITEL 5, MILJÖBALKEN.....	5
PLANDATA.....	6
LÄGESBESTÄMNING	6
AREAL	6
MARKÄGOFÖRHÅLLANDEN.....	6
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDE	6
ÖVERSIKTLIGA PLANER	6
DETALJPLANER OCH OMRÅDESBESTÄMMELSER.....	7
SAMARBETSAVTAL	8
MILJÖVILLKOR	9
KOMMUNALA BESLUT I ÖVRIGT	9
BEHOVSBEDÖMNING OCH MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING	10
FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR	13
NATUR- OCH MARKFÖRHÅLLANDEN	13
BEBYGGELSEOMRÅDEN	17
TRANSPORTER.....	19
TEKNISK FÖRSÖRJNING.....	19
RISKER OCH STÖRNINGAR.....	20
GENOMFÖRANDEFRÅGOR	22
ORGANISATORISKA FRÅGOR	22
FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR	23
TEKNISKA FRÅGOR.....	23
EKONOMISKA FRÅGOR.....	23
KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE	23
MEDVERKANDE	24

PLANHANDLINGAR

I detaljplanen ingår följande handlingar:

- Plankarta med bestämmelser
- Planbeskrivning
- Miljökonsekvensbeskrivning
- Fastighetsförteckning
- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande

Övriga handlingar:

- Grundkarta
- Översiktskarta

Av ovanstående handlingar är det endast plankarta med bestämmelser som har juridisk verkan. Detaljplanen har upprättats i enlighet med plan- och bygglagen (SFS 2010:900) med utökat planförfarande. Boverkets allmänna råd (2014:5) om planbestämmelser för detaljplan är vägledande.

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Syftet med detaljplanen är att ändra nuvarande markanvändning från allmän platsmark till mark för gruvindustri. Syftet är vidare att skapa planmässiga förutsättningar för en ny panncentral, samt en körbar utrymningsväg från gruvan med dagöppning inom ansökt område. Den nya panncentralen ska ersätta det vertikala friskluftschaktet och utrymningsvägen som idag också finns nordöst om kåkstan.

Printzskölds malmkropp började brytas från cirka 750 meter avvägning och bryts nedåt. Uppblockning av taket ovanför malmkroppen hindras till viss del av massiva granitintrusioner. Malmkroppen stupar ned mot befintliga Kaptens panncentral och samhället. Under 2017 lämnade LKAB in en ansökan om planbesked för del av fastigheten Robsam 1:1. I ansökan beskrevs att befintlig panncentral nordöst om kåkstan behöver flyttas med anledning till att LKAB avser att fortsätta österut med hydraulisk spräckning av Printzskölds takskena. Syftet är även att möjliggöra för en modern och körbar utrymningsväg istället för stegvägen i dagens schakt.

LKAB har bedrivit gruvverksamhet i Malmberget sedan slutet av 1800-talet. Idag bryter bolaget järnmalm inom LKAB:s gruvindustriområde Vitåfors, som ligger i Koskullskulle, cirka 3,5 kilometer nordost om västra Malmberget. I planförslaget ges riksintresset för värdefulla ämnen och mineraler enligt 3 kap. 7 § miljöbalken företräde och en fortsatt gruvdrift för LKAB säkras.

BAKGRUND

I Malmberget finns ett tjugotal malmkroppar som lutar i sydvästlig riktning in under samhället. Brytningen sker i ett drygt tiotal av dessa. De malmkroppar som ligger närmast det aktuella planområdet är Fabian och Kaptan, vilka står för ca 27 % av Malmbergsgruvans årsproduktion.

Figur 1. Malmkroppar i Malmberget samt brytningsnivå år 2018.

LKAB:s brytningsmetod, skivrasbrytning, innebär att hålrum uppstår i berget när järnmalmen bryts. Hålrummen fylls sedan av gråberg som rasar ned. Det sker alltså en automatisk igensättning och ju mer malm som bryts desto mer sjunker berget ovanför. Konsekvensen blir tillslut att markdeformationer uppstår på markytan.

Gruvbrytningen skapar även rörelser i berget som påverkar omgivningen, under och ovan jord. Vibrationer orsakas dels av sprängning och dels av spänningar i berget som får marken att skaka, så kallade seismiska händelser. Allteftersom brytningen närmar sig samhället ökar påverkan på markytan succesivt, vilket får en följd av att platsen till slut inte längre blir lämpligt att bo på.

Enligt gällande villkor för gruvbrytningen i Malmberget får varken markdeformationer, vibrationer orakade av sprängningar eller vibrationer från seismik överskrida vissa gränsvärden så länge människor bor i området. LKAB gör regelbundna mätningar för att se till att gränsvärdena hålls. Utifrån mätningarna görs en prognos för när gränsvärdena beräknas överskridas.

Som en följd av LKAB gruvdrift pågår en samhällsomvandling där det mesta av Malmberget omlokaliseras och markanvändningen ändras till gruvindustri.

FÖRENLIGHET MED 3, 4 OCH 5 KAP. MILJÖBALKEN

KAPITEL 3 och 4, MILJÖBALKEN

Kap. 3 miljöbalken innehåller bestämmelser om hushållning med mark- och vattenområden, samt preciserar vissa slag av mark- och vattenområden som är av allmänt intresse. Mark- och vattenområden som är särskilt känsliga ur ekologisk synpunkt ska skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön.

Aktuellt planområde ligger inom riksintresse för kulturmiljö enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Ett genomförande av detaljplanen innebär att befintlig parkmark ändras till industrimark, till följd av att riksintresse för kulturmiljö kan påverkas negativt. Området kännetecknas som ett gruvsamhälle med en bebyggelse av säregen karaktär. Då ingen befintlig bebyggelse finns inom området och detaljplanen inte avser skapa planmässiga förutsättningar för bostäder, bedöms den negativa påverkan på riksintresset vara begränsad. Hur de kulturhistoriska värdena i Malmberget ska kunna bevaras trots pågående avveckling, föreslås i framtagna kulturmiljöanalys författad av Tyréns år 2017. Kulturmiljöanalysen hanterar främst bebyggelsen och dess värden.

Området omfattas även av riksintresset för värdefulla ämnen och mineraler enligt 3 kap. 7 § miljöbalken. Riksintresset omfattar alla fyndigheter i Malmberget så långt det kan bedömas idag och ges i planförslaget företräde framför övriga berörda intressen, då detaljplanen reglerar gruvindustri.

I miljöbalkens 4 kap. anges särskilda bestämmelser för områden av riksintresse. Enligt 4 kap. 8 § miljöbalken klassas även alla områden som ingår i EU:s nätverk Natura 2000 som riksintressen.

Kalix älv är utpekad som Natura 2000-område, tillika riksintresse för naturvård enligt 4 kap. 6 § miljöbalken. Planförslaget bedöms påverka Kalixälv obetydligt.

Påverkan på riksintressen beskrivs mer ingående i medföljande miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

KAPITEL 5, MILJÖBALKEN

5 kap. miljöbalken innehåller föreskrifter om miljö kvalitet, och miljö kvalitetsnormer, för buller, luft och vattendrag. Planförslaget bedöms inte medföra risk att aktuella miljö kvalitetsnormer överskrids, då gällande villkor för gruvverksamhet följs.

Miljö kvalitetsnorm för luft finns reglerat i luftkvalitetsförordningen. Planförslaget bedöms påverka miljö kvalitetsnormen då gruvverksamheten bland annat kan orsaka spridning av damm. LKAB genomför kontinuerliga mätningar på utsläpp till luften från malmförädlingsverken.

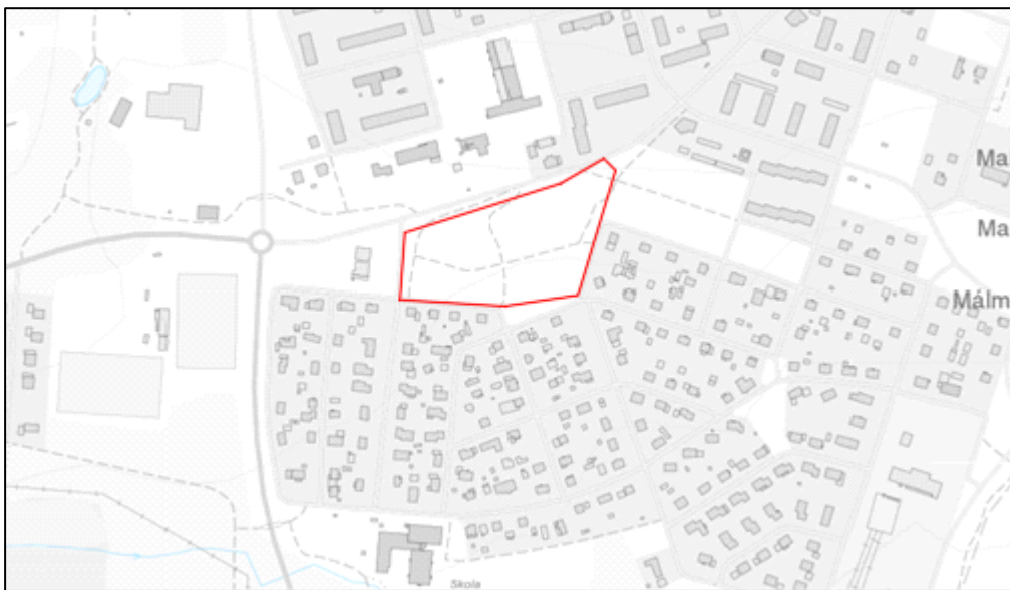
Detaljplanen berör miljö kvalitetsnorm för vatten då Lina älv, som utgör en del av Kalix älvsystem, är recipient till planområdet. Lina älvs ekologiska status klassas som måttlig och vattenförekomsten uppnår inte god kemisk status då miljögifter har påträffats inom vattenförekomsten. Enligt VISS finns det risk för att Lina älvs kemiska och ekologiska status inte uppnår god status år 2027.

Ett genomförande av detaljplanen bedöms inte orsaka överskridanden av miljökvalitetsnorm för buller, då området varken angränsar till en större väg eller flygplats samt att antalet invånare i kommunen understiger 100 000.

PLANDATA

LÄGESBESTÄMNING

Planområdet är beläget i västra Malmberget, cirka 4,5 kilometer från centrala Gällivare. Området gränsar i norr till Gällivarevägen, Malmbergets kyrka och Finnstaskolan m.fl. I väster avgränsas planområdet av Gällivarevägen och i öster gränsar Södra Kungsallén och Kaptensgruvan, samt östra Malmberget.

Figur 2. Planområdets ungefärliga omfattning illustreras med den röd streckad linje.
Källa: Gällivare kommun

AREAL

Planområdets area är cirka 2,3 hektar.

MARKÄGOFÖRHÅLLANDEN

Detaljplanen omfattar del av fastigheten Robsam 1:1, vilken ägs av LKAB.

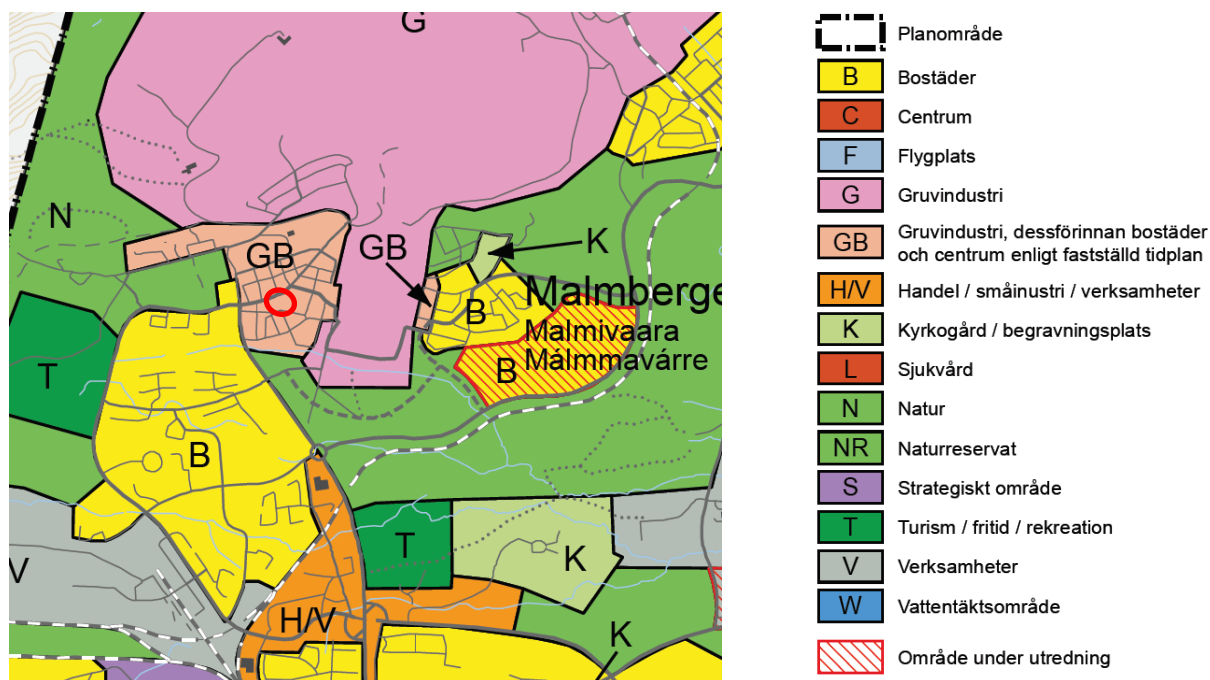
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDE

ÖVERSIKTLIGA PLANER

Enligt den fördjupade översiktsplanen för Gällivare, Malmberget, Koskullskulle antagen i maj 2014, är markanvändningen för aktuellt planområde utpekad som **(GB)** område för *gruvindustri och bostäder* (se figur 3). Detta innebär att gruvindustri tillåts enligt redovisade etapper, och innan dess tillåts bostäder och kompletterande service samt verksamheter.

Intentionerna för utveckling av västra Malmberget är, enligt den fördjupade översiktsplanen, att den befintliga bebyggelsen bör avvecklas för att möjliggöra den fortsatta gruvverksamheten. När pågående avveckling är klar är ambitionen att alla gällande detaljplaner ska vara upphävda eller ändrade till områden för industriändamål.

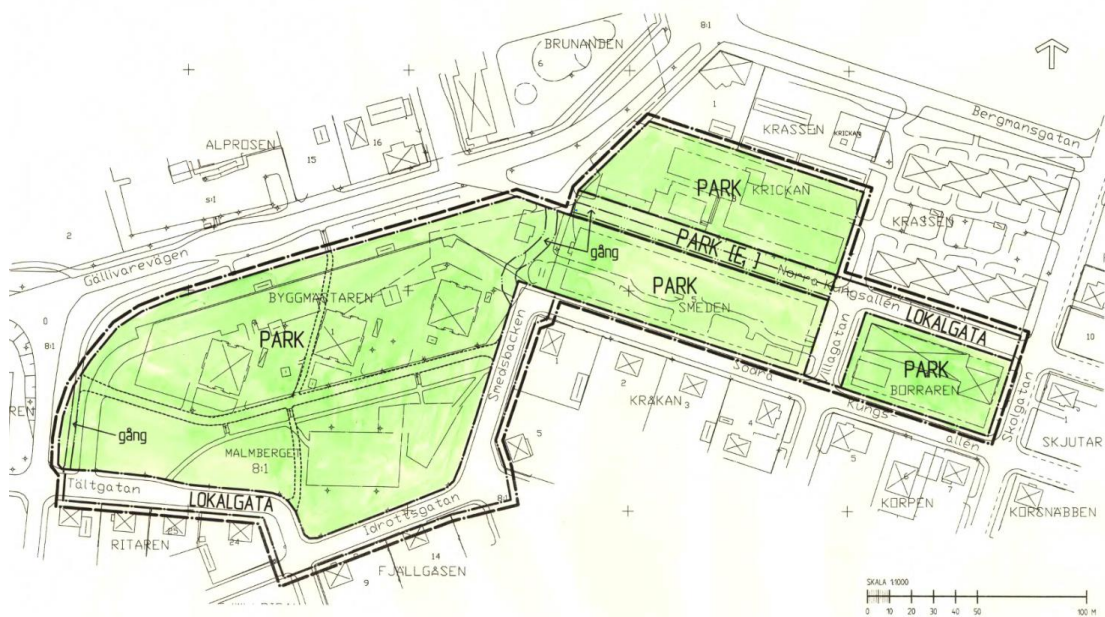
Ny bebyggelse som uppförs inom Malmbergets gruvområde ska beakta flygets hinderfrihet. Det är även viktigt att beakta områdena mellan gruva och bebyggelse då dessa platser ska utgöras av park- eller grönområden och bidra till god livsmiljö för de som fortfarande bor kvar i västra Malmberget. Detaljplanen anses förenlig med den fördjupade översiktsplanen då planerad bebyggelse inom området ska fungera för gruvans framdrift.

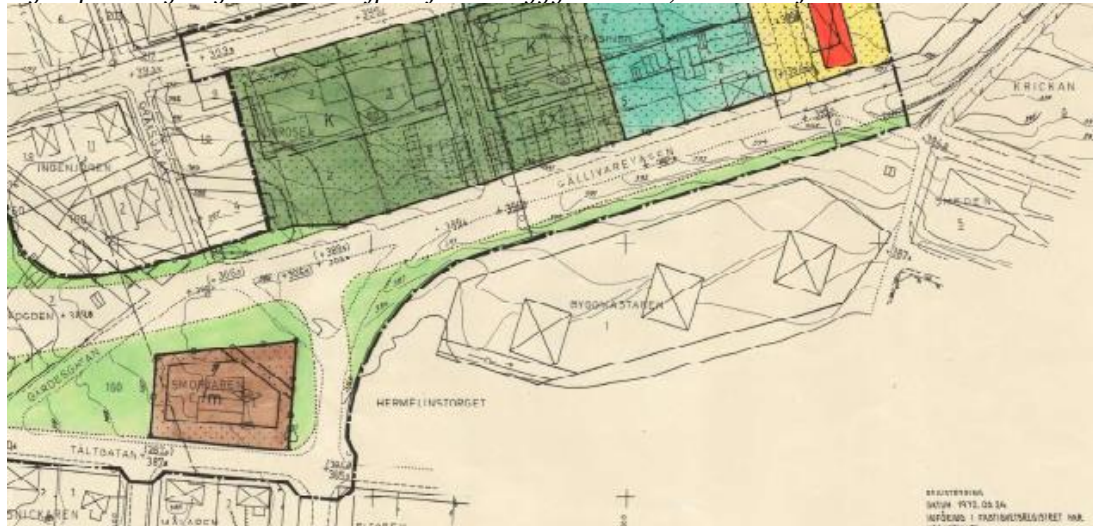
Figur 3. Utsnitt från den fördjupade översiktsplanen (2014) där planområdet är utpekade för gruvindustri och bostäder (GB). Röd ring visar ungefärligt planområde. Källa: Gällivare kommun

DETALJPLANER OCH OMRÅDESBESTÄMMELSER

Planområdet omfattas av gällande detaljplan för Kv. Byggmästaren, Smeden m.fl., antagen år 2000 (25-P00/105) samt stadsplan för Kv. Alprosen, Beckasinen m.m., fastställd år 1970 (25-MBG-77). Planen för Kv. Byggmästaren, Smeden m.fl. anger för aktuellt planområde allmän platsmark i form av lokalgata och park, samt pekar ut viktiga stråk för gång- och cykelväg (se figur 4). I stadsplanen för Kv. Alprosen, Beckasinen m.m. anges park utmed Gällivarevägen (se figur 5).

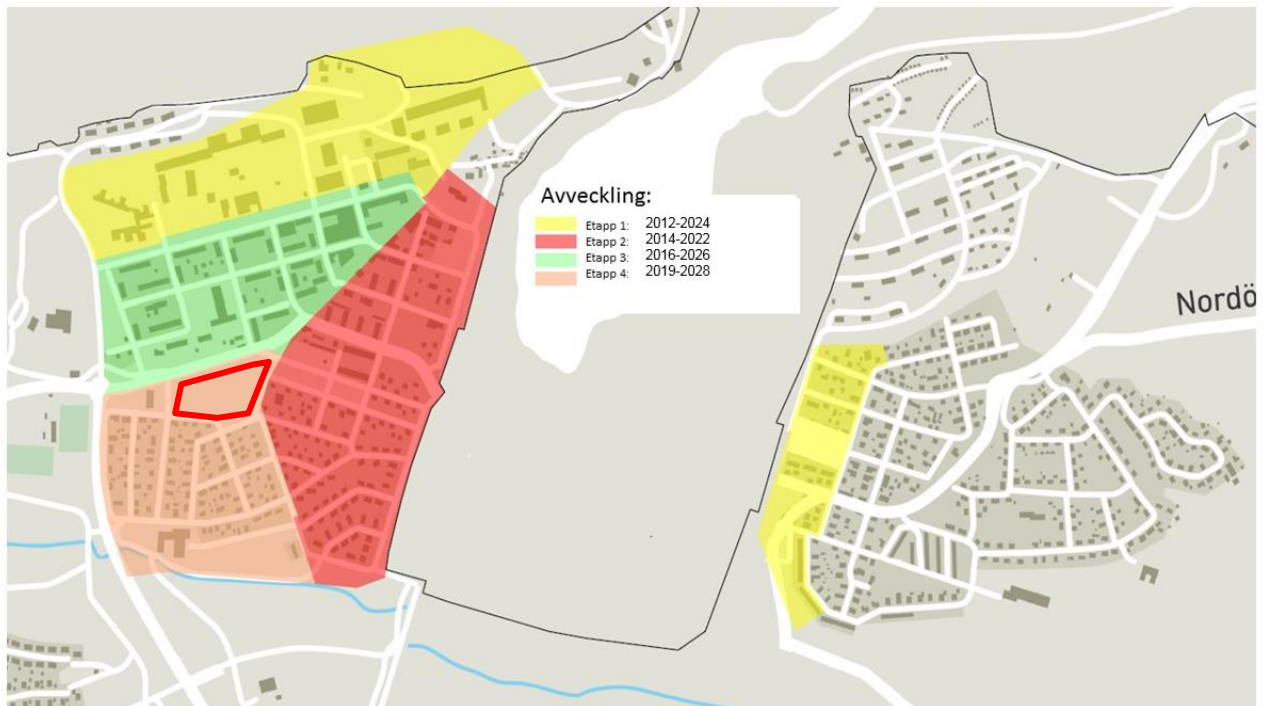
Figur 4. Utdrag ur gällande detaljplan för Kv. Byggmästaren, Smeden m.fl. Källa: Gällivare kommun

Figur 5. Utdrag ur gällande detaljplan för Kv. Alprosen, Beckasinen m.m. Källa: Gällivare kommun

SAMARBETSAVTAL

Ett samarbetsavtal tecknades mellan Gällivare kommun och LKAB den 10 april 2012. I denna handling görs en överenskommelse mellan LKAB och Gällivare kommun angående hur omvandlingsprocessen från nuvarande markanvändning till industrimark för gruvverksamhet ska se ut. Denna omvandlingsprocess sträcker sig fram till år 2028. Samarbetsavtalet berör bland annat planläggning, genomförandeavtal och miljözoner. En revidering av samarbetsavtalet har gjorts 10 juni 2019 för att bl.a. förtydliga genomförandetiderna för respektive etapp och dessas indelning. Enligt avtalet ligger planområdet inom etapp 4 med genomförandetiden 2019 – 2028, se figur 6.

Figur 6. Justering av etappområden med genomförandetider. Aktuellt planområde är inringat i rött. Källa: LKAB

MILJÖVILLKOR

I en deldom från Mark- och miljödomstolen (dat. 2015-05-19), redogörs villkor för LKAB:s fortsatta gruvverksamhet i Malmberget. Dessa miljövillkor ligger till grund för hur avvecklingen av Malmberget kommer att se ut eftersom de är avgörande när gruvverksamheten orsakar störningar på människors boendemiljö. Miljövillkoren styr alltså tidplan för utflyttning av boende samt staketprognoser både vad gäller tid och geografisk dragning. LKAB bedriver ingen produktion under mark där människor bor eller vistas.

Olika miljöstörningar från brytningen är påtagliga i varierade grad beroende på bebyggelsens läge i förhållande till brytningsområdena. *Markdeformationer (deformationer och sättningar)*, *vibrationer från sprängningar* och *vibrationer från seismiska händelser* orsakas av gruvbrytningen under jord (något mer utförligt om dessa villkor går att läsa i miljökonsekvensbeskrivningen). Dessa villkor är de som är främst styrande för hur och när avveckling av bostäder måste ske.

Bolagets övriga verksamhet ovan jord ger upphov till störningar så som *buller* och *damning* och påverkar också boendemiljön, men styr inte staketprognos och avvecklingstakt i samma omfattning som övrigt nämnda villkor.

KOMMUNALA BESLUT I ÖVRIGT

Kommunstyrelsens samhällsplaneringsutskott beslutade 14 december 2017 § 155 att ge planbesked för en ny panncentral inom del av fastigheten Robsam 1:1, söder om Gällivarevägen. Planarbetet förutsätter att en överenskommelse träffas om en förnyad etappindelning av området som är föremål för omvandlingsprocessen, i enlighet med det samarbetsavtal som har upprättats mellan Gällivare kommun och LKAB 10 april 2012. Detta har gjorts i och med revideringen av samarbetsavtalet 10 juni 2019.

BEHOVSBEDÖMNING OCH MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Den 1 januari 2018 inrättades ett nytt 6 kap. i miljöbalken om miljöbedömningar. Detta innebär att 3 §, punkt 1 i förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar ersattes av miljöbedömningsförordningen (2017:966). Aktuell detaljplan påbörjades innan 1 januari 2018 och därmed gäller den äldre föreskriften.

En behovsbedömning upprättades av Gällivare kommun den 4 maj 2018. Kommunens bedömning är att detaljplanen kan medföra en betydande miljöpåverkan och en miljöbedömning med en särskild miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt 6 kap. 12 § miljöbalken har därav upprättats. Följande frågor har identifierats som särskilt viktiga att beakta i planarbetet för del av Robsam 1:1:

- *Sociala aspekter och påverkan på närboende*
- *Berörda riksintressen*
- *Skyddsavstånd mellan panncentral och bostäder*
- *Buller och vibrationer från panncentralen*
- *Eventuell förekomst av föroreningar inom eller intill planområdet*
- *Hydrologi och geoteknik*

Länsstyrelsen har 28 maj 2018 tagit del av behovsbedömningen och delar kommunens uppfattning att ett genomförande av planförslaget kan innebära betydande miljöpåverkan och att en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt miljöbalkens bestämmelser ska upprättas.

Länsstyrelsens synpunkter grundar sig dels på de miljökonsekvenser som bedöms kunna orsakas av att området avvecklas och stängslas in, att gruvverksamhet kommer att bedrivas, samt på konsekvenserna för riksintresset kulturmiljö. Därutöver anges i underlaget till behovsbedömningen att risk finns att några miljökvalitetsnormer kan komma att överskridas.

Sammanfattning miljökonsekvensbeskrivning

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra ändring av befintlig detaljplan till ändamålet gruvindustri. Eftersom planerad ändring av detaljplan kan antas medföra risk för betydande miljöpåverkan har en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) tagits fram. Miljökonsekvensbeskrivningens syfte är att beskriva effekter och konsekvenser på miljön som förslagen detaljplan medför.

Alternativ

De alternativ som studerats är planförslaget och nollalternativet för en fullt genomförd detaljplan år 2029. *Nollalternativet* innebär att en ny detaljplan inte antas och gällande detaljplan med användningen parkmark fortsätter att gälla. *Planförslaget* innebär att detaljplanen får laga kraft med användningen industrimark för gruvindustri. Den största aktiviteten för att skydda närboende till gruvindustriområdet från störningar är att se till att de får boende på annan plats i samhället.

Riksintressen

Gruvverksamhetens expansion i Malmberget inverkar positivt på riksintresse för mineraler och fyndigheter. Planområdet är idag obebyggt, men i det stora hela bedöms planförslaget påverka en del av riksintresse för kulturmiljö något negativt då omgivningen förändras och inte längre kommer att fungera som en parkmiljö efter år 2026.

Flertalet av de nyttjande- och bevarandeintressen som identifierats inom och i anslutning till planområdet är inte förenliga med brytning. Under lång tid har gruvbrytning skett i Malmberget och gruvan har ett nationellt intresse. Att tillvarata den malm som är känd i gruvan är i linje med miljöbalkens hushållningsbestämmelser men inte förenligt med andra miljöintressen.

Miljömål och miljö kvalitetsnormer

Planförslaget påverkar indirekt miljö kvalitetsnorm för vatten, då brytning under jord innebär att grundvatten pumpas upp och överskottsvatten leds till Lina älv. Påverkan på vattenförekoster och enskilda brunnar bedöms i det stora som mycket begränsad. Utsläpp till luft, vatten samt buller och ökade vibrationer bedöms öka med användningen gruvindustri gentemot användningen parkmark.

Sociala aspekter

Den pågående samhällsomvandlingen har inneburit att områden har avvecklats, vilket har påverkat sociala aspekter. I nollalternativet kvarstår gångvägar och stråk inom området där planerna fortsätter gälla, men inte fullt ut utanför planområdet då detaljplaner för gruvverksamhet redan är antagna för andra delar av Malmberget. Planförslaget bibehåller inte några stråk och kopplingar när användningen gruvindustri aktualiseras. I nollalternativet ges möjlighet att fortsättningsvis använda området som parkmark. Kompensationsåtgärder, som är det sista alternativet för att uppnå hållbarhet, planeras i och med att bebyggelse och miljöer ersätts i Gällivare.

Planförslaget omvandlar park till mark för gruvindustri, en markanvändning som inte upplevs som en trygg plats. Planförslaget kommer inte längre vara tillgängligt för allmänheten. Mansdominerande arbetsplatser får ökat tillträde i planförslaget.

Mark och vatten

Grundvattenförhållandena i Malmberget är påverkade från tidigare brytning. Vid en ökad brytning kommer ytor friläggas som vatten kan tränga in igenom och mängd inläckande vatten i gruvan förväntas därför öka. Rasområden kan bildas i anslutning till sprickbildningar, vilket kan leda till att grundvattnet lättare infiltrerar, med torrare förhållanden i jordtäcknet som följd. Förändringen bedöms bli marginell i förhållande till det totala influensområdet.

Inga kända föroreningar finns i området men planområdet angränsar i nordväst till ett område där det tidigare har funnits en Statiolstation med drivmedelsförsörjning. Stationen lades ned år 2008 och därefter har efterbehandlingsåtgärder vidtagits. Jämfört med planförslaget innebär nollalternativet en större exponeringsrisk för människor då människor vistas på området i större utsträckning och under en längre tidsperiod med nuvarande markanvändning.

Risker och skyddsavstånd

I dagsläget är anledningen till varför planområdet behöver omvandlas till gruvindustri att en ny panncentral samt en körbar utrymningsväg (med dagöppning inom planområdet) behöver anläggas. Så småningom behöver området ändå omvandlas till gruvindustri med anledningen att inte riskera att människor som vistas i området, utsätts för störningar som överskrider miljövillkoren eller på annat sätt gör det olämpligt att bo i närheten av områdena, vilket vanligtvis är anledningen till varför områden i Malmberget behöver omvandlas till gruvindustri.

Planerad panncentral förväntas ha en kapacitet på cirka 20 MW. Upp till 50 MW är det rekommenderade skyddsavståndet 100 meter.

Samlad bedömning

Tabell 1. Färgerna visar mycket positiv- (grön), något positiv- (ljusgrön) och mycket negativ- (röd), måttligt negativ - (mörk orange) och lite negativ- (orange) miljöpåverkan. Gul färg visar att det varken är positiv eller negativ miljöpåverkan och vit färg att det inte är utrett. Källa: Sweco

	Nollalternativ	Planförslag
Planer, beslut och utredningar		
Riksintresse fyndighet och mineraler		
Riksintresse kulturmiljö		Negativ, men ser man till den samlade bilden för Malmberget så kan den bli mycket negativ även om åtgärder satts in.
Miljömål		
Miljökvalitetsnormer		
Sociala aspekter		
Luft		Ökade luftföroreningar men inga boende i närheten
Buller och vibrationer		Ökat buller men inga boende i närheten
Geoteknik, hydrologi, föroreningar		
Risker och skyddsavstånd	Inga boende i närheten	

Åtgärder och uppföljning

Kontinuerlig dialog genomförs mellan medborgarna, LKAB och Gällivare kommun i den fortsatta planeringen av samhällsomvandlingen.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

NATUR- OCH MARKFÖRHÅLLANDEN

Mark och vegetation

Marken inom planområdet sluttar åt sydväst. Höjdskillnaden är cirka 10 meter från Gällivarevägen ner till Tältgatan och Idrottsgatan.

I området växer ett antal träd, främst björkar, samt grupper av buskar planterade ut mot gatan. Cirka 300 meter söder om planområdet finns en bollplan och en lekplats som omges av öppen gräsbevuxen mark. Gångvägen längs med Gällivarevägen kantas av en sammanhängande björkallé. Avsikten är att allén längs Gällivarevägen kommer att bibehållas.

Figur 7. Bild från gångvägen med utsikt mot Idrottsgatan/Tältgatan. Källa: Gällivare kommun

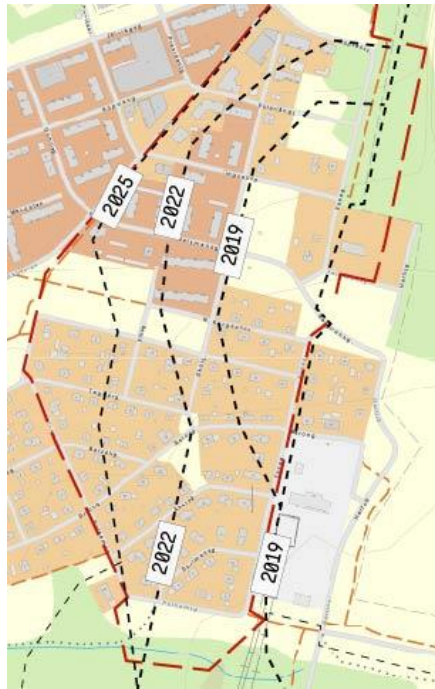
Figur 8. Bild från gångvägen med utsikt mot Gällivarevägen. Källa: Gällivare kommun

Planområdets utformning och dess utemiljö kommer att fungera som en trivsamt och användbar utemiljö mellan området och gruvan, till dess att användningen gruvindustri blir aktuell.

Det är av vikt att planområdet bibehålls i sitt nuvarande skick så länge det är möjligt för att fortsättningsvis bidra till en omgivning som upplevs tillgänglig och attraktiv för allmänheten. För att säkerställa befintlig parkmark fram till dess att gruvindustri blir aktuellt, införs i detaljplanen **[PARK₁]- Parkmark fram till år 2026** (4 kap 5, 26 § plan- och bygglagen). För att minska påverkan på landskapsbilden reglerar detaljplanen **[n₁]- Marken får under planens genomförandetid inte förses med upplag** (4 kap. 10 § plan- och bygglagen) för områden i direkt anslutning till Tältgatan och Gällivarevägen. Syftet med bestämmelsen är dels att bibehålla en attraktiv miljö under förändringen mot gruvindustri i Malmberget samt att säkerställa att närboende inte störs av exempelvis dammbildningar som kan orsakas av upplag från industrier. För resterande delar av planområdet införs **[n₂]- Marken får inte förses med upplag annat än för gruvändamål** (4 kap. 10 § plan- och bygglagen).

Miljözoner och staketprognos

Avveckling av bostäder till industrimark för gruvändamål kommer att ske i olika etapper. LKAB har tagit fram en staketprognos som visar när stängsel succesivt avses uppföras i närliggande område (se figur 9). Stängseldragningarna innebär att obehöriga inte får tillträde till platsen och att användningen inom området blir gruvindustri.

Figur 9. Prognos för staketdragning. Planområdet är beläget direkt väster om markerat området i rött. Staketprognosen kan ändras under avvecklingens fortskridande. Källa: Sweco

Gränsen mellan gruvindustriområdet och samhället (som skiljs med ett staket) är viktig och området ska behandlas med omsorg för att ge utrymme för mötesplatser för boende och besökande. Behovet av grönska ska särskilt beaktas.

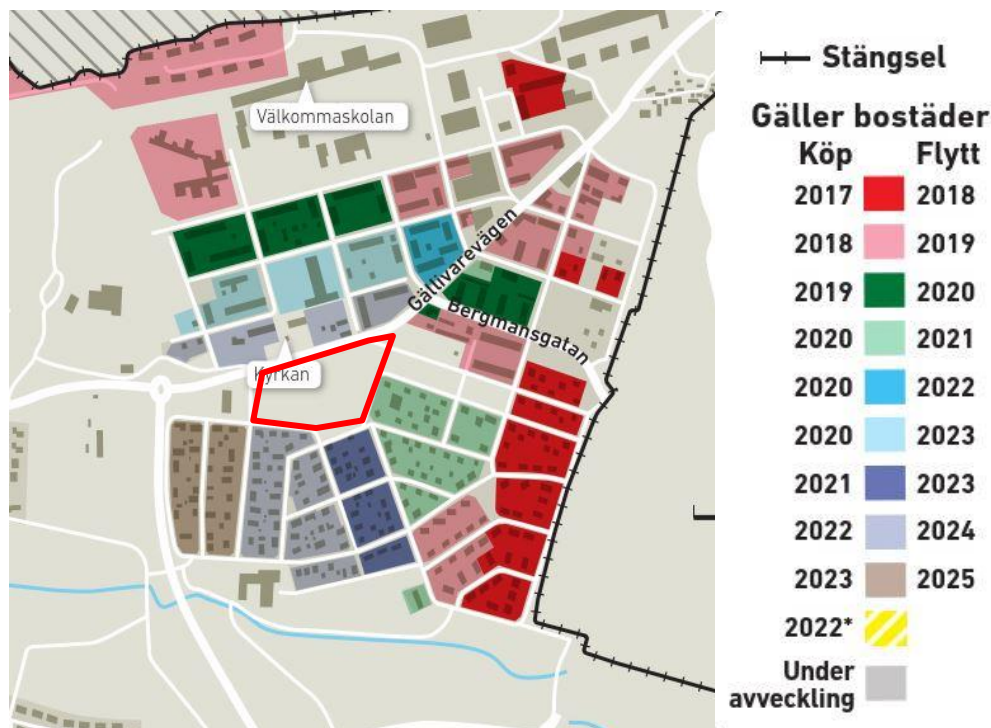
I samarbetsavtalet mellan LKAB och Gällivare kommun är det redogjort att efter rivning och flyttning av byggnader ska respektive etappområden iordningsställas så att tillgängliga miljözoner skapas för allmänheten. Målet är att en miljözon ska upplevas som ett positivt tillskott på platsen och att övergången mellan avvecklade områden och ännu inte avvecklade områden ska uppfattas som trivsamt. En revidering av samarbetsavtalet har gjorts 10 juni 2019 för att bland annat förtydliga genomförandetiderna för respektive etapp och dess indelning.

Enligt den senaste tidplanen för köp och flytt från LKAB ingår området öster om aktuellt planområde och Gällivarevägen i etapp 2 och är under avveckling. Där ska all bebyggelse vara inlöst och ersatt senast år 2022.

Norr om planområdet, inklusive Malmbergets kyrka ingår i etapp 3 som avvecklas under perioden 2016-2026 (se figur 6).

Aktuellt planområde ingår i etapp 4 där avveckling kommer att pågå under åren 2019-2028. Området som avgränsas av Polhelmsgatan, Grevgatan och Idrottsgatan kommer att avvecklas under 2021-2023. Bebyggelsen som avgränsas av Grevgatan, Gällivarevägen och Tältgatan kommer att avvecklas under åren 2022-2024. Den sista

delen som ska avvecklas i Västra Malmberget är området som avgränsas av Gällivarevägen, Gruvgatan och Tältgatan. När den tillfälliga användningen [PARK1] slutar gälla år 2026 kommer därmed samtliga bostäder inom etapp 4 (och även föregående etapper 1, 2 och 3) att vara avvecklade. LKAB kommer att kontakta respektive fastighetsägare två år innan bostaden tas i anspråk. Inlösen kommer att ske etappvis och samtliga boende kommer att vara flyttade innan år 2026.

Figur 10. Utklipp från LKAB:s senaste tidplan för köp och flytt. Planområdet inringat med rött. Källa: LKAB

Geotekniska förhållanden

Enligt Statens Geologiska Undersökning (SGU) består marken inom planområdet i huvudsak av morän.

Enligt framtaget geotekniskt utlåtande av Sweco Civil AB år 2018, rekommenderas att fler kompletterande geotekniska undersökningar genomförs inför byggnation av planerad panncentral. Fler hejarsonderingar rekommenderas att utföras under mark då exakt placering av panncentralen inte är fastslagen. Utredningen redovisar att planområdet har goda grundläggningsförhållanden med platta på mark.

Grundvatten

Enligt den marktekniska undersökningen (MUR) framtagen av Sweco Civil AB år 2017, registrerades en grundvattenyta på -3,30 meter från markytan.

Vid gruvbrytning under jord påverkas grundvattenförhållandena i jord och berg till följd av inläckande grundvatten i gruvan som pumpas bort. Grundvattenförhållandena i Malmberget är redan påverkade från tidigare brytning. Hur mycket vatten som leds in i gruvan beror på bergets genomsläpplighet och förekomst av sprickor. Markdeformationer till följd av brytning påverkar dessutom marken som spricker upp och underlättar intransport av vatten. Allt vatten som dräneras till gruvan nyttjas först i förädlingsprocesserna i Vitåfors för att sedan pumpas vidare till

sand- och klarningsmagasin, belägna norr om förädlingsanläggningarna. Vattnet ingår sedan i processvattenförsörjningen i dessa anläggningar. Överskottsvatten leds till Lina älv som är en del av Kalix älvsystem.

En utökad brytning på djupet utgör en mindre lokal påverkan jämfört med den påverkan som redan förekommer av befintliga gruvor i Malmberget, varför influensområdet för grundvatten bedöms öka i liten omfattning. Påverkan på vattenförekomster och enskilda brunnar förväntas bli mycket begränsad. Inga större sprick- och deformationszoner som skulle kunna påverka yt- och grundvattnet, har påträffats vid genomförda undersökningar.

Förorenad mark

Om området blir dagbrott kommer allt grundvatten att rinna ner i gruvan där en exponeringsrisk för människor uppstår. När gruvdriften avslutas kan en stor del av den jord som idag ligger i markytan ha rasat ner i gruvan. Exponeringsrisker för människor är därför små. Föroreningar får inte förekomma i sådana mängder eller koncentrationer att om de transporteras ned i gruvan med grundvattnet medför hälsorisker i gruvan eller miljörisker då gruvvattnet pumpas upp och släpps ut till recipient. Föroreningsspridning från området ska inte innebära någon negativ påverkan på ytvattenrecipienter.

Inga kända föroreningar har påträffats inom området. Väster om planområdet finns ett område där det tidigare stått en Statoilstation med drivmedelsförsörjning. Stationen lades ned år 2008 och därefter har en saneringskontroll och avetableringsåtgärder genomförts. Cisterner och ledningar har grävts upp och omhändertagits vid godkänd mottagningsanläggning. Förorenad jord som påträffats i samband med entreprenadarbetena, har transporterats till godkänd mottagnings- och behandlingsanläggning. I utredning framtagen av Ramböll år 2008 redovisas att det inte finns behov av att vidta ytterligare saneringsåtgärder då marken underskrider Naturvårdsverkets riktlinjer för mindre känslig markanvändning (MKM). Då detaljplanen reglerar användningen gruvindustri, förväntas inga människor vistas stadigvarande i området och därmed antas grupperna som exponeras vara personer som är yrkesverksamma inom området.

Radon

Enligt ”Markradonutredning för Gällivare kommun” genomförd år 1990, råder normalrisk för markradon i områdena Gällivare, Malmberget och Koskullskulle. Grundläggning där personer vistas stadigvarande ska utformas i enlighet med folkhälsomyndighetens riktlinjer.

Fornlämningar

Inga kända fornlämningar eller andra kulturhistoriska lämningar har påträffats inom planområdet. Om en fornlämning påträffas i samband med markarbete ska arbetet, i enlighet med 2 kap. 10 § kulturmiljölagen, omedelbart avbrytas och länsstyrelsen underrättas.

BEBYGGELSEOMRÅDEN

Bostäder

Aktuellt planområde är obebyggt och är beläget inom det så kallade Bäckområdet. Söder och öster om planområdet återfinns blandad bebyggelse med enbostadshus, flerbostadshus samt en del kulturhistoriskt värdefull bebyggelse.

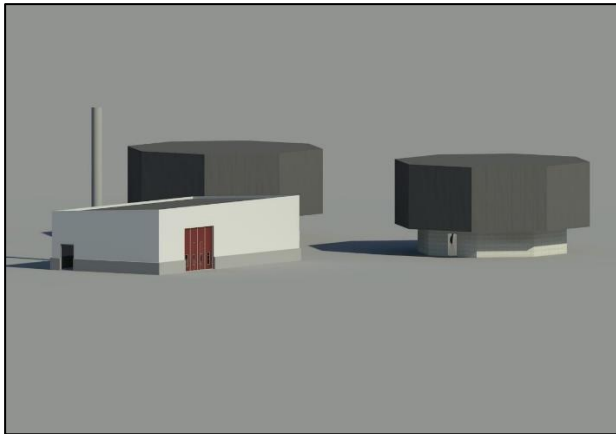
Arbetsplatser, övrig bebyggelse

De tre största arbetsplatserna i Gällivare är LKAB och Vitåforsgruvområde, beläget i Koskullskulle, cirka 3,5 kilometer från planområdet, Gällivare sjukhus beläget cirka 6 kilometer från planområdet samt Aitikgruvan beläget cirka 15 kilometer sydost om västra Malmberget. Arbetsgivaren LKAB gynnas vid ett genomförande av detaljplanen. Norr om planområdet ligger Allhelgonakyrkan, som i dagsläget planeras att flyttas år 2024 till Koskullskulle.

Byggnadskultur och gestaltning

Detaljplanen reglerar **[J₁]-Gruvindustri, dessförinnan och fram till år 2026 utgörs marken av allmän plats park** (4 kap. 5 § plan- och bygglagen). Inom planområdet planeras en ny panncentral med tillhörande intagssvampar uppföras för gruvans drift och syfte. I detaljplanen införs **[korsmark]** (4 kap. 16 § plan- och bygglagen) som innebär att marken endast får förses med tekniska anläggningar som behövs för områdets drift och syfte. Med hänsyn till landskapsbilden reglerar detaljplanen att byggnadernas byggnadshöjd maximalt får vara 9 meter för huvudbyggnad och att största exploatering per användningsområde maximalt får vara 1350 kvadratmeter byggnadsarea **[e₁]** (4 kap. 11 § plan- och bygglagen). För att undvika de yttre delarna av planområdet bebyggs med anläggningar eller byggnader för gruvändamål reglerar detaljplanen **[prickmark]- Marken får inte förses med byggnader** (4 kap. 11 § plan- och bygglagen).

Planerad panncentral ska fungera för fjärrvärme eller annan värmekälla som förser värmväxlare i intagssvamparna med varmvatten. Under intagssvamparna finns schakt som förser fläktstationen på 1000m avv med förvärmad friskluft. För att möjliggöra en modern och körbar utrymningsväg till gruvschakten behöver en dagöppning anordnas inom planområdet. Under den tillfälliga parkanvändningen kommer arbetet med att anordna en tunnel för gruvdriften att påbörjas under mark. Då arbetet utförs cirka 800 meter under jord bedöms parkmarken inte skadas eller andra olägenheter uppstå. Tunnlar för gruvdrift är undantagna från kravet på bygglov enligt 6 kap. 1 § plan- och byggförordningen, men är inte undantagna 10 kap. 2 § plan- och bygglagen (SFS 2011:338, 2010:900). Därav reglerar detaljplanen **(J₂)- Gruvindustri under mark fram till år 2026** (4 kap. 30, 32 § plan- och bygglagen).

Figur 11. Illustration av planerad panncentral med tillhörande intagssvampar. Källa: LKAB

Figur 12. Illustration av placering av planerad panncentral med tillhörande intagssvampar. Källa: LKAB

Landskapsbild

Planområdet omges av sammanhängande grönytor och upplevs som en koppling mellan samhälle och natur. Planområdet ligger på en höjd i lätt lutande terräng med utsikt mot Gällivare och Dundret.

Landskapsbilden kommer påverkas av ett genomförande av detaljplanen och påverkas drastiskt i takt med att gruvverksamheten fortskrider. Landskapsbilden för planområdet kommer att förbli oförändrad till dess att användningen gruvindustri blir aktuell. Ambitionen är att bevara så många träd och grönska som möjligt.

Offentlig- och kommersiell service

I Malmberget finns idag en sporthall, ett badhus och gymnasieskola med bibliotek. I Gällivare centrum beläget cirka 4,5 kilometer från planområdet finns ett brett utbud av övrig kommersiell service, där butiker och restauranger framförallt är samlade kring Storgatan. Gällivares galleria, Norrskensgallerian ligger vid Vassaratorg.

I västra Malmberget, norr om planområdet finns Välkommaskolan som kommer att stängas år 2020.

Cirka 3 kilometer från aktuellt planområde ligger Malmheden, ett externt handelsområde med diverse matvarubutiker och övrig handel.

Lek, rekreation och mötesplatser

Planområdet består av parkmark med gena stråk och offentliga ytor för spontana aktiviteter och rekreation. Närmaste lekplats är beläget i Svanparken utanför planområdet. I nära anslutning till planområdet finns även en sporthall och ett badhus. Längre väster om planområdet, norr om Gällivarevägen ligger det en golfbana, före detta tennisbana och en skateboardpark. I Tippsta friluftsområde, cirka 500 meter väster om planområdet finns även en bana för frisbeegolf. Vintertid erbjuds skoterkörning och skidåkning i närområdet.

Rekreativsvärdet är viktigt att behålla för boende i området och deras livskvalitet. Utrymmet för lek och rekreation för invånarna kommer inom planområdet kunna fortgå till dess att användningen gruvindustri aktualiseras.

Jämställdhet och trygghet

Inom planområdet behövs fortsättningsvis aktivitetsområden och mötesplatser för att skapa gemenskap mellan människor och bidra till en socialt hållbar miljö. Inom planområdet utgörs mötesplatserna idag i huvudsak av grönytor och naturstråk. Det är viktigt att platsen bibehålls i befintligt skick fram till användningen gruvindustri blir aktuell år 2026. Detta för att bevara och även stärka tryggheten, minnena av området och de offentliga platserna.

I den fördjupade översiktsplanen (2014) finns beskrivet att trygghetsskapande åtgärder är viktiga och blir allt viktigare i och med att befolkningsunderlaget minskar. Belysning ska finnas där människor har behov av att röra sig och vistas. Stor vikt ska läggas vid typ och placering av ljuskällor för att skapa en ändamålsenlig belysning som främjar trygghet och trivsel. Då området stängslas in (tidigast 2026) bör gång- och cykelvägar som omger planområdet belysas. För att försköna området då det stängslas in kan buskar och träd med fördel planteras utmed stängslet.

TRANSPORTER

Gatunät

Inom planområdet finns inga gator för biltrafik. Däremot finns gång- och cykelstråk, vilka kommer att kunna fortsätta att användas till dess att användningen gruvindustri blir aktuell. Nya in- och utfarter bör inte angöras från Gällivarevägen.

Kollektivtrafik

Lokaltrafiken trafikerar västra Malmberget via tre busslinjer. Linje 10 och linje 20 trafikerar mellan en och två gånger per timme på vardagarna. Turtätheten varierar mellan 20 och 70 minuter. Kvällar och helger är turtätheten upp till 90 minuter. Vissa turer på linje 10 och 20 förlängs från Koskullskulle till LKAB:s industriområde i Vitåfors.

Linje 3 trafikerar i genomsnitt en tur per timme i högtrafik, utöver det körs ett par turer mitt på dagen. Busslinjen utgår på kvällar och helger.

Längs med Gällivarevägen, i direkt anslutning norr om planområdet finns en busshållplats. Denna kommer kunna fortsätta trafikerar och påverkas inte av aktuell detaljplan.

Parkering

Inom planområdet avsätts inga särskilda ytor för parkering. Parkeringsbehovet i hela Malmberget kommer att minska i takt med att samhället avvecklas.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Vatten och avlopp

Inom planområdet finns en spillvattenledning. I och med detaljplanens genomförande kommer ledningen att behöva flyttas.

Dagvatten, snöhantering

Inom planområdet finns det en dagvattenledning. I och med detaljplanens genomförande kommer ledningen troligen att behöva flyttas. Det finns inget behov av att ansluta planområdet till befintliga dagvattenledningar då samtliga ledningar i Malmberget succesivt kommer att avvecklas.

Överskottsvatten från LKAB:s ordinarie gruvverksamhet bräddas från klarningsmagasinet till recipienten Lina älv som cirka 90 kilometer nedströms LKAB mynnar i Ängesån som är ett biflöde till Kalix älv. Dagvatten ska i den mån det är möjligt, omhändertas inom fastigheten. Andelen hårdgjord yta inom planområdet kommer att öka i och med att detaljplanen skapar möjlighet för att uppföra byggnader för gruvans drift och syfte. Dagvatten bedöms dock i huvudsak kunna fördröjas och infiltreras i likhet med dagens situation. Områdena runt planområdet kommer att vara miljözoner och till stor del gröngjorda. Planområdet kommer att fortsätta användas som parkmark till dess att stora delar av Malmberget är avvecklade och grönytor samt anordnade miljözoner är anlagda.

Energi och elförsörjning

Nyligen har fjärrvärme- och elledningar dragits söder om Gällivarevägen, inom planområdet.

Ett avtal har tecknats mellan Gällivare Energi och LKAB 2018 (*Ersättning för Fjärrvärme mellan Gällivare Energi och LKAB 2018*). Enligt denna har LKAB förvärvat det befintliga fjärrvärmenätet inklusive ledningsrätter inom planområdet.

Äganderätten av det befintliga fjärrvärmenätet och ledningsrätter övergår succesivt då aktuell delsträcka tas ur bruk. Gällivare Energi utför erforderliga avvecklingsåtgärder allt eftersom området töms, detta sker i samråd med LKAB.

Elnätet i området ägs av Vattenfall och enligt överenskommelse undertecknad 2018 överläts ledningarna till LKAB allt eftersom området töms. Urkopplingar utförs löpande av Vattenfall i samråd med LKAB. LKAB ersätter Vattenfall för de åtgärder och anpassningar som utförs.

Gatubelysningen är förvärvad av LKAB i och med samarbetsavtal som tecknades mellan Gällivare kommun och LKAB den 10 april 2012. Avveckling sker löpande i samråd mellan parterna.

Tele och opto

Det finns inte några optoledningar inom aktuellt planområde.

RISKER OCH STÖRNINGAR

LKAB har ansvar för att hålla miljövillkoren för verksamheten och har under perioder kraftigt begränsat brytningen då de seismiska händelserna har varit stora. Under byggtiden ovan mark kommer det förekomma buller vilket innebär att området stängs av och att arbete enbart får ske under vissa tider på dygnet. Arbete för anläggandet och driften av panncentralen bör planeras så de orsakar så lite olägenheter som möjligt.

Avståndet mellan samhället och LKAB:s verksamhet ovan jord ökar. Bullerpåverkan på bebyggelsen från LKAB:s verksamheter ovan mark kommer därför inte öka på grund av planförslaget.

I behovsbedömningen ansåg kommunen att planen ska säkerställa att tillräckligt skyddsavstånd mellan panncentral och bostäder uppnås. Planerad panncentral beräknade kapacitet är cirka 20 MW. Upp till 50 MW är det rekommenderade skyddsavståndet 100 meter, vilket kommer att överstigas då användningen gruvindustri blir aktuell. Till dess att panncentralen tas i bruk kommer området inom 100 meter att vara avvecklat. Det föranleder att inga särskilda säkerhetshöjande åtgärder behöver vidtas.

Enligt miljödom, gällande deformationer, sättningar, seismisk aktivitet och buller fastställs att markytan från den 1 januari 2018 inom ett avstånd av 100 meter från gränsen till bostadsfastigheter i Malmberget och Koskullskulle, till följd av gruvbrytningen, inte får påverkas mer än 2 % vertikalt eller 3 % horisontellt. Med bostadsfastighet avses fastighet som är bebodd och som enligt fastighetstaxeringslagen (SFS 1979:1152) är taxerad som småhusenhet, hyreshusenhet eller ägarlägenhetsenhet.

Seismiska störningar

Vad gäller seismiska störningar (jordskalv) har LKAB tagit ansvar för att innehålla miljövillkoren för verksamheten och har under perioder kraftigt begränsat brytningen i malmkroppen Printzsköld då de seismiska händelserna har varit stora.

Bolaget ska verka för att bostäder som utsätts för upprepade vibrationer, till följd av seismisk aktivitet, som överskrider 6 mm/s dagtid (kl. 07.00-22.00) och 3 mm/s nattetid (kl. 22.00-07.00) avvecklas. Bolaget ska löpande informera tillsynsmyndigheten, Gällivare kommun och allmänheten i Malmberget och Koskullskulle om inträffade seismiska händelser samt om mätresultat från vibrationsmätningar vid inträffade seismiska händelser.

Risk för ras och skred

I samband med pågående markdeformationer, när berget spricker, kan även sprickor bildas i jordtäcket, och där markdeformationerna är som störst kan rasområden bildas. Ett uppluckrat jordtäcke och sprickigare berggrund kan påverka grundvattnet som lättare infiltrerar. Detta kan leda till förändrade grundvattenförhållanden i jordtäcket och torrare förhållanden kan inträda, särskilt vid rasområden. Dock fylls jordtäcket kontinuerligt upp med nederbörd som växtligheten utnyttjar. Dialoger med personal i gruvan visar att stora delar av inströmmande vatten i gruvan kommer via rasområden och sprickbildningar kring dessa. Den seismiska aktiviteten bedöms dock fortfarande vara låg utanför planområdet och inte förorsaka påtagliga störningar i samhället.

Höga vattenstånd/översvämningar

Vad gäller berggrundens genomsläpplighet avtar den med djupet eftersom sprickigheten avtar. Dock kommer vid fördjupad brytning större ytor friläggas som vatten kan tränga in genom och dessutom kan även nya vattenfyllda sprickor öppnas. Mängd inläckande vatten i gruvan förväntas därför öka. Då intentionerna med aktuell detaljplan inte är att bryta djupare bedöms påtagliga störningar inte orsakas.

I Malmberget pågår idag brytning på olika djup inom flera närliggande malmkroppar vilket tillsammans påverkar grundvattenströmningar i berget och det totala påverkansområdet. Inflödet bedöms öka något likaså influensområdets storlek till följd av planerad brytning. Förändringen bedöms bli marginell i förhållande till det totala influensområdet.

GENOMFÖRANDEFRÅGOR

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Tidplan

Detaljplanen handläggs med utökat planförfarande enligt 5 kap. 7 § plan- och bygglagen. Tidplanen är preliminär och kan komma att revideras

Samråd: september 2019

Granskning: november 2019

Antagande: februari 2019

Genomförandetid

Detaljplanens genomförandetid är tio (10) år från det att detaljplanen vunnit laga kraft.

Ansvarsfördelning, huvudmannaskap

Fastighetsägaren LKAB ansvarar för genomförandet av detaljplanen och alla åtgärder inom kvartersmarken. Kommunen ansvarar för framtagandet av detaljplanen. Gällivare kommun är huvudman för allmänna platser enligt 4 kap. 7 § plan- och bygglagen.

Avtal

Ett samarbetsavtal upprättades mellan Gällivare kommun och LKAB 10 april 2012. Syftet med avtalet är att reglera LKAB:s ansvar för uppkomna skador till följd av gruvverksamheten med utgångspunkt i den ersättnings- och inlösensskyldighet som framgår av 7 kap. 3 § minerallagen. Vidare beskriver samarbetsavtalet övriga åtagande som LKAB genomför gentemot kommunen och vice versa med avseende på omvandlingsprocessen och samhällsomvandlingen i Malmberget under en tjuugoårsperiod. En revidering av samarbetsavtalet har gjorts 10 juni 2019 för att bl.a. förtydliga genomförandetiderna för respektive avvecklingsetapp och dessas indelning. Enligt avtalet ligger planområdet inom etapp 4 med genomförandetiden 2019 – 2028.

Ett genomförandeavtal för avvecklingsetapp 4, i vilket planområdet ingår, ska vara tecknat före marken ovan jord tas i anspråk för gruvindustri, år 2026 i enlighet med plankartan. Genomförandeavtalet kommer bland annat reglera tidplan, omfattning och iordningställande av miljözoner.

Ansvar och ersättning för de VA-ledningar, tillhörande den allmänna VA-anläggningen, inom och i angränsning till planområdet som onyttiggörs på grund av den ändrade markanvändningen regleras i avtal om huvudmannaskap upprättat den 4 mars 2013 samt i samarbetsavtalet upprättat den 10 april 2012 mellan LKAB och Gällivare kommun.

Övrigt

Befintliga detaljplaner upphör att gälla för aktuellt planområde när den nya detaljplanen vunnit laga kraft.

FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR

Fastighetsbildning

Planområdet omfattar del av fastigheten Robsam 1:1.

Fastighetsrättsliga konsekvenser

I och med ett genomförande av detaljplanen ändras markanvändningen till gruvindustri och det blir inom området möjligt att uppföra byggnader för gruvans drift och syfte.

TEKNISKA FRÅGOR

Tekniska utredningar

Följande tekniska utredningar har tagits fram i planarbetet:

- Markteknisk undersökning (MUR), 2017-02-28 Sweco Civil AB
- Geoteknisk utredning, 2018-11-02 Sweco Civil AB

EKONOMISKA FRÅGOR

Planekonomi

Planavtal har tecknats mellan Gällivare kommun, samhällsbyggnadsförvaltningen och LKAB. Kostnader för framtagande av detaljplanen bekostas av LKAB. Eventuell flytt av ledningar bekostas av LKAB.

KONSEKVENSER AV PLANENS GENOMFÖRANDE

Planförslaget möjliggör ändring av gällande detaljplan från användningen park till industrimark för gruvverksamhet. Aktuellt planförslag bidrar därmed till att gruvindustrin kan fortskrida i Malmberget.

Kommunens hållbarhetsmål omfattar social-, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Hållbarhetsmålen är den samlade viljeinriktningen för att nå kommunens vision ”En arktisk småstad i världsklass”. Målen baseras på de nationella miljömålen och utgör Gällivare kommuns prioriteringar för den fysiska planeringen. Utifrån dessa mål har kommunen tagit fram fyra strategier. Planen berör särskilt strategierna *Hållbara*

livsmiljöer och klimatanpassad och levande utomhusmiljö, Hållbara transporter och Hållbart energi-, vatten-, avlopps-, och återvinnings-system.

Hållbara livsmiljöer och klimatanpassad och levande utomhusmiljö

Den pågående samhällsomvandlingen som sker i Malmberget berör befolkningen vilket inte går att undvika. Det är många som behöver flytta från sin bostad och flytta från arbetsplatsen. Även värdefulla samlingsplatser flyttas till nya platser.

I dagsläget då parkmarken inom planområdet fortfarande nyttjas utgör gruvhålet, även kallat gropen en barriär mellan västra och östra Malmberget. För att minska denna barriär är det viktigt att bevara parkområdet, de gena stråken samt rekreativsmöjligheterna, som sträcker sig genom och intill planområdet så länge det är möjligt innan användningen ändras. Det är även viktigt att underhålla vägnätet för gång och cykel men även för biltrafiken. Detta för att behålla de befintliga kopplingarna mellan östra och västra Malmberget men även de viktiga målpunkter som fortfarande finns kvar.

Hållbara transporter

Det är av vikt att hållbara transporter prioriteras för att dels undvika den negativa påverkan på luftmiljön, samt att fortsättningsvis stärka upplevelsen av att Malmberget trots avvecklingen fortfarande har koppling till övriga delar i kommunen. Gällivare kommun har som målsättning att gående, cyklister, trafikanter med spark, skidor, skoter eller de som åker kollektivt ska prioriteras i den framtida planeringen. Det ska även planeras säkra miljöer som är tillgängliga för alla, såsom välutformade stråk samt gång- och cykelvägar.

Hållbart energi-, vatten-, avlopps- och återvinningssystem

Då markanvändningen för planförslaget medger industrimark kommer området fungera som vanligt vad gäller energiåtervinningssystem.

Inom planområdet finns VA-ledningar, fjärrvärme- och elledningar. Ledningarna kan behöva flyttas i och med gruvverksamhetens fortskridande.

MEDVERKANDE

Tjänstemän

I samband med planarbetet har följande kommunala tjänstemän från Samhällsbyggnads- och teknikförvaltningen medverkat:

Marcus Zetterqvist, Planeringschef, Gällivare kommun

Josefin Ekbäck, Planarkitekt, Gällivare kommun

Magnus Mathiasson, Mark- och exploateringssamordnare, Gällivare kommun

Konsulter

Sweco Architects AB

Sara Israelsson, planarkitekt

Antagandehandling upprättad av Samhällsbyggnad- och teknikförvaltningen 2019-12-13.

Beslutet antogs av Kommunstyrelsen 2020-02-24 §49. Beslutet att anta detaljplanen överklagades, men överklagan avslogs av Mark- och miljödomstolen i dom meddelad 2020-09-21. Domen vann laga kraft 2020-10-12.

Detaljplanen vann laga kraft 2020-10-13.

Lennart Johansson
Förvaltningschef
Gällivare kommun

Sara Israelsson
Ansvarig planarkitekt
Sweco